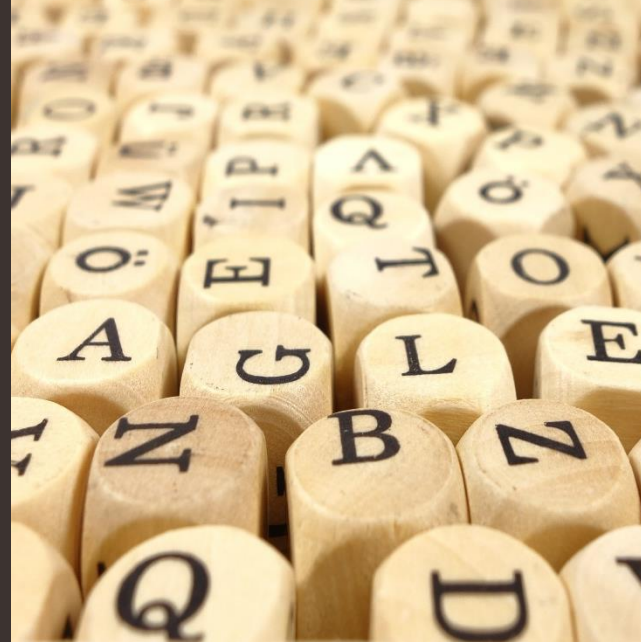

VIII Latvijas stāstnieku konference

Identitātes dinamika starp es un mēs: stāsts kā sociālās iesaistes rīks

2023. gada 14. decembris
Latvijas Okupācijas muzejs,
Latviešu strēlnieku laukums 1

Šogad apīt 20 gadu, kopš pieņemta UNESCO Konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu, kas uzsver, ka ne tikai lietas un vietas, ko varam redzēt un aptaustīt, ir vērtīgas un saglabājamās, bet arī tas, ko varam piedzīvot ikdienā – dziesmas, stāsti, tradīcijas, svētku svinēšana, valoda – ir nozīmīga kultūras mantojuma daļa; tas ir nemateriālais jeb dzīvais kultūras mantojums.

Nemateriālo mantojumu iedzīvina kopiena, kas to praktizē un nodod tālāk, tādēļ VIII Latvijas stāstnieku konferences “Identitātes dinamika starp es un mēs: stāsts kā sociālās iesaistes rīks” mērķis ir rosināt līdzdalību savas kultūrtelpas apzināšanā un bagātināšanā, veicinot kopienas locekļu dialogu – **kā rīku izmantojot stāstu.**

Cilvēka vārds ir ļoti spēcīga identitātes zīme, kas atspoguļo kopienas un kultūrtelpas priekšstatus par veiksmi, labu dzīvi, jo “vārda došana” ir pirmais mūža gods, un tā rituālā norise ir saistīta ar jaundzimušā uzņemšanu dzimtā un labas dzīves vēlējumai krustabu rituālā, kā arī ar vēlmi dot tādu vārdu, kas sargā tā valkātāju.

Izvēlētais fokuss – vārda un uzvārda stāsti uzrunā katru dalībnieku personiski, jo katram mums ir gan vārds, gan uzvārds, bet vai katram no mums par to ir stāsts? Stāsts var būt mantots no vecākiem kā vēsts, kāpēc tieši šāds vārds dots bērnam, savukārt uzvārda stāsts ir stāsts par piederību dzimtai. Vārda stāstos varam saklausīt gan ļoti senus, arhetipiskus motīvus, kad bērns nosaukts debesu ķermeņu, gaismas parādību vai dievību vārdā, varam ieraudzīt noturīgas dzimtu tradīcijas, kad jaundzimušajiem dod vecvecāku vārdus, bet tikpat lielā mērā varam vērot noteiktā kultūras areālā populāru un ietekmīgu sabiedrisku darbinieku, slavenu aktieru, sportistu, grāmatu vai filmu varoņu ietekmi uz vārda izvēli. **Tāpēc vārdu, uzvārdu, dzimtu stāsti ir lieliska iespēja veicināt stāstīšanas tradīciju uzturēšanu un tālāknodošanu, tādējādi saglabājot ne tikai stāstītprasmi kā kultūras mantojuma daļu, bet arī veicinot vietējās kopienas saliedētību, savstarpēju dialogu un uzticēšanos.**

Saglabājot stāstus par vārda došanas motivāciju katram individuāli, mēs gūstam priekšstatu par kopienas vērtībām un to izmaiņām laika gaitā, gūstam priekšstatu par atšķirīgām pieejām dažādu etnisko kultūru kontekstā un vienojošo šajās atšķirībās. Stāstu dokumentēšana ir veids, kā salīdzinoši neliela cilvēku skaita individuālos stāstus padarīt pieejamus plašākai sabiedrībai, kā arī saglabāt tos nākamajām paaudzēm. **Stāstu pieejamība vienotā kolekcijā nodrošina ne tikai to saglabāšanu, bet var kalpot par rosinātāju citiem izstāstīt arī savu stāstu, tādējādi veicinot stāstīšanas tradīciju.**

Uz konferenci aicināti stāstnieki un stāstu pasākumu rīkotāji, UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla „Stāstu bibliotēkas” dalībnieki, pašvaldību kultūras darbinieki, kultūras sociologi un menedžeri, sabiedrības pētnieki, kultūras vēstnieki un NVO pārstāvji, Latvijas stāstnieku festivālu organizatori un iesaistītie partneri, folkloras kopu vadītāji un skolotāji, kā arī ikviens, kurš ieinteresēts stāstnieku aktivitātēs, stāstniecības tradīciju attīstībā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā.

Programma

10.00	Reģistrācija, rīta kafija
10.30	Konferences ievads
10.40	Kā caur vārdiem un stāstiem veidojas sabiedrība Klāvs Sedlenieks, sociālantropologs
11.20	Identitātes ainava: vārda un uzvārda stāsti kā kopienas kultūrtelpas daļa. LIVIND pilotprojekta pieredze. Māra Mellēna, Latvijas stāstnieku asociācijas valdes locekle un sadarbības partneri Valmieras novadā - Agita Lapsa, Gunta Daļeckā, Viktorija Briunina un Liene Apsīte
12.00	Pusdienas
12.30	Stāsti kopienas kultūrtelpā - Latvijas stāstnieku pieredzes stāsti
13.30	Latvijas stāstnieku asociācijas 2024. gada darba plāns un ieceres Aelita Ramane
13.45	Ieskats Latvijas Okupācijas muzeja videoliecību kolekcijā Evita Feldentāle, Latvijas Okupācijas muzeja Audiovizuālā krājuma glabātāja
14.00 - 15.00	Ekskursija pa Latvijas Okupācijas muzeja pamatekspozīciju